

Dentální hygiena

jako součást kvalitní péče

Většina lidí usazených na kulturně-geografickém teritoriu české kotliny se již v počátcích svého života naučí, že je třeba umývat si ruce, omývat ostatní části těla a čistit si zuby. Poslední jmenovaný úkon je pravděpodobně ze všech nejnáročnější, a to ze dvou důvodů. Jednak je potřeba vědět, PROČ jej provádět, jednak JAK toto provedení efektivně a důsledně zajistit. O komplikované koordinaci činnosti rukou a mysli během čištění chrupu svědčí skutečnost, že děti jsou schopny uspokojivě si vyčistit zuby a mezizubní prostory až od asi deseti let, do té doby je pro dosažení optimálního výsledku doporučováno nechat je sice na čištění samostatně pracovat, ale zuby jim pravidelně pečlivě dočišťovat.

■ **Text: MUDr. Milan Hanusek, Maxdent**

Chrup každého člověka je vysoce individuální anatomickou strukturou, během života navíc různě vylepšovanou „výdobytky moderní techniky a pomocí kosmických technologií“, jako jsou výplně, protézy, implantáty, můstky apod. To vše je čtyřicet hodin denně atakováno trávicími enzymy, vystavováno prudkému střídání teplot, drceno silnými žvýkacími tlaky a naleptáváno produkty přibližně tisíce druhů mikroorganismů. Stav chrupu se navíc s přibývajícím věkem pomalu mění k horšímu: přibývá protetických prací, ubývá zubů, atrofuje jejich závěsný aparát, zhoršuje se motorika, a tím manuální schopnost čištění. V letech 2010–2011 proběhl na geriatrickém oddělení Fakultní nemocnice Brno výzkum, kde udávalo problémy s chrupem

přes 62% dotázaných. Tyto problémy jsou pak dle průzkumu nejčastější příčinou poruch trávicího traktu se všemi z toho vyplývajícími souvislostmi somatickými i psychickými.

Naučit se správný způsob čištění zubů, vybrat vhodné prostředky, nacvičit postup a zkontrolovat výsledek není vůbec snadné. Zde vstupuje do hry o zdravý chrup v naší zemi poměrně mladý obor - dentální hygiena. Mobilní a samostatný člověk má možnost zvolit si ordinaci, která se dentální hygienou zabývá a následně má osud svého chrupu pevně ve svých rukou.

V naprosto odlišné situaci jsou však klienti sociálních a zdravotnických zařízení, kteří jsou možnosti návštěvy dentální hygienistky z různých důvodů zbaveni a často nejsou ani schopni se sami o svůj chrup uspokojivě postarat. Stav zubů pak

může být příčinou značného a závažného diskomfortu, od poruch příjmu potravy přes pocity bolesti až po masivní atakování celého organismu infekcí. Pokud sečteme plochu dásně poškozené zánětem okolo zubů při paradontóze, dostaneme chronickou ránu o velikosti přibližně 10×10 centimetrů. Takový dekubitus na noze či zádech pacienta bude zaměstnávat půlku oddělení, kde je hospitalizován, bude promazáván, převazován, léčen a sledován. Má-li klient podobně závažný problém v ústech, často se o něm ani neví.

Uvědomme si, že s rozvojem moderní medicíny se markantně prodlužuje délka života. Pokud ovšem adekvátně a včas nezvládneme důkladnou péči o chrup, je velmi pravděpodobné, že budeme dožívat bezzubí se všemi z toho plynoucími omezeními fyzickými i psychickými. Problém stárnutí, poškozování a následně i ztráty zubů má řešení, na rozdíl od mnoha jiných problémů, které se s přibývajícím věkem dostávají.

Ve spolupráci s APSS ČR jsme připravili **akreditovaný vzdělávací program** pro pracovníky sociálních služeb. Jeho cílem je poskytnout informace o zubní hygieně, které povedou ke zlepšení péče o dutinu ústní, a tím i ke zlepšení zdraví klientů v zařízeních sociální a zdravotní péče. Pro pečovatele, kteří se starají o uživatele, jsme připravili seminář, na němž získají potřebné znalosti o anatomických, fyziologických a patologických souvislostech dutiny ústní. Tak budou mít k dispozici odpovědi na ono PROČ zmiňované v úvodu článku, následně se formou workshopu pod vedením dentální hygienistky naučí JAK. Jak čistit zuby, pečovat o protézy, diagnostikovat a ošetřit poškození dutiny ústní, a tím pomoci ke zlepšení životního komfortu svých klientů.

Vzdělávání je realizováno formou semináře „na klíč“. Koná se tedy přímo v příslušném zařízení, aby byl proškolen celý pečovatelský tým. Pro bližší informace o semináři kontaktujte Institut vzdělávání APSS ČR (e-mail: institut@apsscr.cz).

VÁŠEJŮ KOLEGO, MÁME JEDINEČNOU MOŽNOST VHRÁTĚT
OBECNĚ ZAŘÍTOU TEŽÍ, ŽE ŽUBAŘE NEMÁ NIKDO RAD...